

Choroby brojlerów a integralność jelit ptaków

Autor: dr Izabela Kozłowska

Data: 7 września 2017

Zdrowie zwierzęcia wpływa na jego wydajność. W hodowli brojlerów istotne jest, aby dbać o integralność jelit ptaków. Zaburzenia ich działania mogą wywołać choroby brojlerów. Przeczytaj, co robić, aby do tego nie doszło.

Choroby brojlerów a wydajność ptaków

Wielkość i skład populacji bakterii jelita cienkiego zależy od wielu czynników. Wśród nich znaczną rolę odgrywają: skład mieszanki paszowej, jej stopień rozdrobnienia oraz struktura i kleistość (papki w jelitach). Elementy te mogą wpłynąć na **zmiany jakościowe i ilościowe mikroflory jelit**. Szczególnie niekorzystny jest przerost bakterii szkodliwych nad bakterie prozdrowotne. Wówczas patogenna mikroflora dominuje powierzchnię nabłonka wyściełającego jelito cienkie, doprowadzając w ten sposób do upośledzenia procesów trawienia i wchłaniania, a następnie do biegunek. Te z kolei wyniszczają jelita i organizm ptaka, co prowadzi do groźnych powikłań – w konsekwencji **zmniejsza się wydajność**. W związku z powyższym, w celu zachowania dobrego zdrowia i kondycji ptaków, hodowcy powinni skupić się na poprawie integralności jelit.

Integralność jelit jest rozumiana jako brak procesów zapalnych oraz normalna aktywność wydzielnicza komórek sekrecyjnych jelit. W badaniu sekcyjnym brak jest wodnistej treści i śluzu.

Wszelkie niesprawności układu pokarmowego powinny być diagnozowane możliwie jak najwcześniej, a odchody są pierwszym wskaźnikiem mówiącym o zdrowiu jelit. Proste **pomiary wodności kału** mogą dostarczyć informacji, w jakim stopniu poprawnie funkcjonuje układ pokarmowy. Kał wodnisty sugeruje pojawienie się problemów jelitowych, a obecność w nim krwi jest już mocnym potwierdzeniem poważnych zaburzeń pokarmowych i choroby brojlerów.

Czynniki wpływające na integralność jelit

Na integralność, a zarazem na zdrowie jelit ma wpływ wiele czynników. Spośród nich najważniejsze to:

- aktywność przeciwbakteryjna,
- immunosupresja,
- choroby jelit,
- czynniki środowiskowe,
- pasza.

Aktywność przeciwbakteryjna

Antybiotyki, leki i różne suplementy mogą wpływać na zmiany składu naturalnej mikroflory jelitowej. Szczególnie antybiotyki wykazują aktywność antybakteryjną. Zakres działania antybiotyków można określać jako wąski lub szeroki. Mając do wyboru antybiotyki o różnych spektrach działania, starajmy się wybierać ten o wąskim zakresie aniżeli ten o szerokim. Na przykład **amoksycylina** (antybiotyk o szerokim spektrum), podawana w przypadku zakażeń układu oddechowego bakterią E. coli, oddziaływać będzie również na bakterie znajdujące się w przewodzie pokarmowym, doprowadzając w konsekwencji do zaburzeń równowagi mikroflory jelit. Tak więc nieodpowiednie dobranie antybiotyku przeciwko bakteriom będącym przyczyną jednej choroby brojlerów może prowadzić do pojawienia się kolejnych powikłań i osłabienia organizmu.

Immunosupresja i choroby jelit

Zaczerwienienia widoczne na zdjęciu wskazują na toczący się stan zapalny. Choroby brojlerów można ograniczyć dbając o ich jelita.

Immunosupresja oznacza hamowanie wytwarzania przeciwciał i komórek odpornościowych przez różne czynniki (np. wirusy). Integralność jelit, poprzez immunosupresję, znacznie osłabiają wirusy wywołujące choroby **Gumboro** i **Mareka**. Odpowiednio dobrane programy szczepień mogą zapobiec temu problemowi.

Istnieje też wiele wirusów, które mają niszczący wpływ na komórki jelita.

W przebiegu zakaźnego zapalenia oskrzeli może dojść do faz replikacji w obrębie jelit. Procesy te uszkadzają jelita i pośrednio prowadzą do **kokcydiozy** oraz zachwiania równowagi bakteryjnej. Rosnąca liczba bakterii patogennych powoduje utratę integralności jelit. Aby wyeliminować ten problem, należy wprowadzić programy kontroli przeciw kokcydiozie i dbać o bezpieczeństwo biologiczne w obrębie fermy.

Czynniki środowiskowe

Proste pomiary wodnistości kału mogą dostarczyć informacji, w jakim stopniu poprawnie funkcjonuje układ pokarmowy

Czynniki środowiskowe, takie jak czystość mikrobiologiczna pomieszczeń, ściółki i elementów wyposażenia, mogą mieć pośredni wpływ na zachowanie zdrowia jelit ptaków. Zanieczyszczona ściółka, niedomyte urządzenia, czy brudne pomieszczenia stanowią **rezerwuar drobnoustrojów**

chorobotwórczych. Wiele bakterii potrafi wywołać choroby brojlerów, nawet jeżeli pozostawały uśpione bardzo długo w środowisku, np. Clostridium dzięki tworzeniu przetrwalników mogą przetrwać dezynfekcje i zaatakować kurczęta dopiero później. Również oocysty kokcydiów utrzymują się bardzo długo w niekorzystnych warunkach środowiskowych.

Pasze

Ostatnią grupą czynników wpływających na integralność i zdrowotność jelit są pasze. Mieszanka powinna być tak skomponowana i zrównoważona, aby pokrywała w pełni zapotrzebowanie na składniki pokarmowe oraz wpływała korzystnie na wydajność zwierząt przy jednoczesnym zachowaniu ich zdrowia i kondycji. Jeżeli chociaż jeden komponent paszy (np. **enzym**) jest źle wyważony, może mieć to niszczący wpływ na integralność przewodu pokarmowego.

O zdrowych jelitach brojlerów możesz przeczytać więcej [w tym artykule](#).

Materiał pochodzi z czasopisma „Trouw i My”.